

Số:

Hà Nội, ngày tháng năm

V/v cung cấp tài liệu tuyên truyền
về tôm càng đỏ

Kính gửi: Sở Thông tin và Truyền thông các tỉnh, thành phố
trực thuộc Trung ương

Ngày 03/6/2019, Cục Thông tin cơ sở đã có văn bản số 444/TTCS-TTTH đề nghị Sở Thông tin và Truyền thông các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo hệ thống cơ sở truyền thanh - truyền hình cấp huyện, đài truyền thanh cấp xã, thông báo trên bảng tin của các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, khu cư dân... đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền về tác hại của việc kinh doanh, nuôi trồng, sử dụng tôm càng đỏ; phát động toàn dân không bao che, tiếp tay cho các hành vi buôn lậu, tiêu thụ loài tôm càng đỏ và tham gia tố giác các hành vi vi phạm.

Để thông tin chính xác, thống nhất, mang tính thuyết phục với người dân, Cục Thông tin cơ sở cung cấp tài liệu tuyên truyền về tôm càng đỏ (*tài liệu tuyên truyền do Tổng cục Thủy sản biên soạn*).

Đề nghị Sở Thông tin và Truyền thông các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo tuyên truyền trên hệ thống cơ sở truyền thanh - truyền hình cấp huyện, đài truyền thanh cấp xã, thông báo trên bảng tin của các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, khu cư dân...

Trân trọng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Hoàng Vĩnh Bảo (để b/c);
- Ban Chỉ đạo 389/BTTTT;
- Lãnh đạo Cục;
- Lưu: VT, BH(70)

CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Văn Tạo

TÀI LIỆU TUYÊN TRUYỀN VỀ TÔM CÀNG ĐỎ

(kèm theo Công văn số _____ /TTCS-TTTH ngày _____ /6/2019 của Cục Thông tin cơ sở)

1. Nguồn gốc, đặc điểm, tác hại và tình hình nghiên cứu Tôm càng đỏ (*Cherax quadricarinatus*, Redclaw crayfish)

1.1. Nguồn gốc phân bố: Đây là loài tôm có nguồn gốc ở Bắc Queensland (Úc), Papua New guinea và sau đó đã phát triển rộng rãi tại nhiều quốc gia như: Mỹ, Anh, Pháp, Thụy Điển, Na Uy, Phần Lan, Tây Ban Nha, Trung Quốc.

1.2. Đặc điểm hình thái và sinh học:

Tôm càng đỏ có kích thước lớn và có vỏ cứng, nhẵn bóng có màu xanh rêu, điểm một số vạch màu đỏ trên phần lưng; trên càng con đực có vết biểu bì màu đỏ không bị kitin hoá, con đực có thể đạt trọng lượng tối đa 500g và con cái 400g.

Có khả năng sinh sống ở nhiều loại môi trường khác nhau như từ vùng ven biển nước lợ tới môi trường nước ngọt, môi trường sống ưa thích là những nơi có dòng chảy chậm ở vùng thượng lưu sông và tại các hồ, đầm phá, thích nghi ở vùng khí hậu nhiệt đới và cận nhiệt đới, khu vực nước có nhiệt độ cao hơn 10°C.

1.3. Tập tính và tác hại:

Tôm càng đỏ thường sống ẩn nấp trong các hang hốc, rễ cây thủy sinh lớn ven bờ nước hoặc trong ao, hồ, ruộng. Loài Tôm này là loài ăn tạp, thức ăn gồm các loài thực vật, động vật, mùn bã hữu cơ, đôi khi có thể ăn thịt lẫn nhau khi thiếu thức ăn. Có đặc tính đào hang sâu tới 2m, phá hủy kênh mương thủy lợi. Loài này được Liên minh Quốc tế Bảo tồn Thiên nhiên và Tài nguyên Thiên nhiên (IUCN) xếp vào trong 100 loài nguy hiểm nhất trên thế giới.

Tôm càng đỏ được ghi nhận là vật chủ của một số tác nhân gây bệnh bao gồm virus, vi khuẩn, sinh vật đơn bào, nấm, ký sinh trùng đơn bào và đa bào. Nếu để chúng thất thoát ra ngoài môi trường tự nhiên thì sẽ gây nguy hại lớn đối với hệ sinh thái.

1.4 Tình hình nghiên cứu ở Việt Nam: Tháng 5 năm 2002, Viện nghiên cứu Nuôi trồng thủy sản I đã nhập và nuôi thử nghiệm tại Việt Nam. Kết quả nuôi thử nghiệm cho thấy những tác hại của chúng với đa dạng sinh học ở Việt Nam, nên năm 2004, Bộ Thủy sản (nay là Bộ Nông nghiệp) đã cấm nuôi tôm càng đỏ. Tuy vậy, năm 2017, tại tỉnh Đồng Tháp, vẫn có một hộ lén lút thả nuôi loài tôm này để xuất sang Trung Quốc. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã chỉ đạo tiêu hủy và xử lý nghiêm.

2. Quy định pháp luật về cấm vận chuyển, nuôi trồng, phát triển loài ngoại lai xâm hại

2.1. Tại khoản 7, Điều 7, Luật Đa dạng sinh học 2008 đã quy định ***cấm nhập khẩu, phát triển loài ngoại lai xâm hại.***

2.2. Theo Phụ lục VIII ban hành kèm theo Nghị định số 26/2019/NĐ-CP ngày 08 tháng 3 năm 2019 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Thủy sản: ***Loài tôm càng đỏ không có tên trong Danh mục loài thủy sản được phép kinh doanh tại Việt Nam.***

2.3. Theo Phụ lục 1, 2 ban hành kèm theo Thông tư số 35/2018/TT-BTNMT ngày 28 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định tiêu chí xác định và ban hành Danh mục loài ngoại lai xâm hại: ***Loài tôm càng đỏ được xác định là loài ngoại lai xâm hại.***

2.4. Tại Điều 246, Bộ Luật Hình sự đã quy định về tội nhập khẩu, phát tán các loài ngoại lai xâm hại.

2.5. Tại Điều 43, Nghị định 155/2016/NĐ-CP ngày 18/11/2016 quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường đã quy định xử lý vi phạm các quy định về kiểm soát loài ngoại lai xâm hại.

3. Giải pháp

Để bảo vệ môi trường và tránh tác động xấu đến sản xuất nông nghiệp, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và các cơ quan có liên quan chỉ đạo các lực lượng trên địa bàn:

3.1. Kiểm soát việc nhập khẩu tôm càng đỏ tại các cửa khẩu giáp ranh với Trung Quốc và nhập lậu qua biên giới: Các lực lượng Biên phòng, Hải quan, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tăng cường tần suất kiểm soát việc thẩm lậu qua biên giới và xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

3.2. Kiểm soát việc lây lan, phát tán tôm càng đỏ ra môi trường bên ngoài: Xây dựng kế hoạch kiểm soát, cô lập và diệt trừ; tăng cường kiểm soát tại các chợ biên giới, nhà hàng, đặc biệt kiểm soát việc bán hàng qua mạng xã hội. Khi phát hiện có tôm càng đỏ phát tán ra môi trường, phải có biện pháp khoanh vùng, cô lập và tiêu theo quy định của pháp luật về đa dạng sinh học.

3.3. Tăng cường tuyên truyền, phổ biến về cách phân biệt và tác hại của loài tôm càng đỏ đối với môi trường và sản xuất nông nghiệp./.